~~Clarissimi~~ J. C.

MATTHAEI VVESENBECII

Commentaria, ac prælectiones in tertium librum Codicis, cujus non modo ſinguli tituli, ſed & ſingulorum titulorum omnes fermè leges, & in his pleræq; materiæ proceſſuales explicantur,

antehac nunquam edita, ſed nunc primum cura ipſius heredum in lucem emiſſa.

Cum ſummarijs, & indice locupletiſsimo.

1609

Cum gratia & Privilegio S. Cæſareæ Maieſtatis.

VVITEBERGAE

Ex officina typographica Laurentij Seuberlichij,

impenſis Samuelis Selfiſch.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA · SALAMANCA

L. Benevolo S.

QVod te, benevole Lector, alloquor, præter votum quidem meum accidit, etſi non præter opinionem: Conditio enim noſtrorum librariorum benè mihi fuit cognita, quàm mendoſè ſcilicet ſoleant imprimere, adeo ut licet prima & altera vice errata corrigantur, ultimum tamen exemplar tàm mendoſum reperiatur, ut eidem manum ulterius admovere pigeat: Quamvis etiam culpa aliqua non rarò in correctoribus reſideat, prout in hoc ipſo opere, ubi propter meam abſentiam alii corrigendi officium ſuſtinuerunt, expertus ſum, & tu mecum experieris. Quia itaq; propter prædictas cauſas multa errata in hoc opere relicta ſunt, inſigniora ſaltem tui meique cauſa hic ſubijcere viſum mihi fuit neceſſarium: Reliqua autem leviora, quæ vel in numeris marginalibus (qui nunc ſunt omiſſi, nunc bis, nunc impertinenti loco impreſſi) vel diverſitate literæ (cum nonnunquam allegata maiuſculis literis impreſſa reperiantur, quæ tamen minuſculis impreſſa eſſe oportebat) occurrent, haud gravatim proprio Marte corriges. Tu igitur, mi lector, hoc VVeſenbecij opere feliciter fruere, operamq; noſtram boni conſule, ac Vale.

Bartholomæus Gera VVitebergenſis
L. L. Candidatus.

ERRATA.

Col. 94. n. 8. pro invictus *lege* invitus. *Col. 95. nu. 23. pro* aliquô, alicui. *Col. 254. n. 18 pro* teneatur, tenentur. *Col. 164. n. 23. pro* recuſato, recuſatus. *Col. 168. n. 31. pro* ſe, ſi. *Col. 190. nu. 52. pro* vicarius, vicarios. *Col. 191. nu. 57. pro* Repub. Rempub. *Col. 395. n. 23. pro* ſubſtantia, ſubſtantialia. *Col. 379. pro* reſpondere, respondere. *Col. 411. n. 1. pro* breviare & prolongare, breviari & prolongari. *Col. 413. n. 12. pro* judici, indici. *Col. 414. n. 21. pro* prolubentur, prohibentur *& ibid. nu. 19. pro* curalia, ruralia. *Col. 417. n. 6. pro* ſuus, ſui, *& ibid. n 7. pro* ſtatus, ſtatos. *Col. 419. lin. 5. pro* inducuntur, indicuntur. *& ibid. lin. 9. pro* ſacra, ſacras. *Col. 421. lin 8. pro* quo, quoq; *Col. 422. lin. 24. pro* contrarium contrariam. *Col. 438. num. 1. pro* præcepit, præceſſit. *Col. 440. pro* nomine, nomina. *Col. 450. n. 19. pro* præſcriptio, jurisdictio, *& ibi. n. 30. pro* dephēditur, repræhēditur. *Col. 508. n. 4. pro* tuēdi, tuēdo. *Col. 596. n. 10. pro* pecunia, pecuniæ. *Col. 610. n. 11. pro* denominatio, denunciatio. *Col. 710. nu. 18. pro* defenſionis, offenſionis. *Col. 781. n. 16. abundat vox* teſtamētaria. *Col 786. n. 73. pro* legitimā, *lege* legitima. *Col. 8.17. n. 16. pro* quibus, quo *Col 872. lin. 2. pro* ſupereminētiā, ſupervenientiā. *Col. 849. n. 36. ibi ſi uxor, abundat vocula* donat. *Col 921. n. 34. pro* minuda *lege* minuenda. *Col. 1015. n. 4. pro* eſt jus reale, eſt ius perſonale, non reale. *Col. 1616. n. 63. pro* admittatur, amittatur. *Col. 1064. lin. 21. pro* minuationes, minutiones. *Col. 1069. n. 3. ibi quæ uſu conſumuntur, abundat vocula* non *Col. 1075. nu. 1. pro* bonorū *lege* liberorū. *Col. 1154. n. 17. pro* neq; eoq: *Col. 1196. n. 1. pro* extinctū, extructū. *Col. 1203. n. 15 pro* caſus, caſui. *Col. 1206. n. 4. pro* materia, natura. *Col. 1210. lin. pen. pro* hominū, locū. *Col. 1275. pro* unitatur, mutatur. *Col. 1298. n. 5. omiſſa eſt vocula &, ibi juris ſecretas, & pro quota & c.*

INDEX OMNIUM RERUM IN HOC OPERE MEMORABILIUM LOCUPLETIſSIMUS,

IN QUO

Prior numerus cujusq; paginæ columnam, alter numerum marginalem denotat.

A.

Abſolvi ab inſtantia, & abſolvi à lite, controverſia vel cauſa differunt 11. 20

Abſciſſio manus an ſit pœna capitalis 41. 107

Abſentes Reip causa in ius vocari ac conveniri nequeunt 275. 10

Abſolutoriæ ſententiæ in dubio potius deferendum eſt quam condemnatoriæ 868 34 & 1172. 31. & 1229 33.

Ablativi abſolutè poſiti faciunt cõditionem 1072 6

Accipere judicium quis propriè dicatur 310 4.

Accuſatoris morte an hodie diſſolvatur judiciũ criminale. 60 161

Acta quid & quotuplicia? 444 2.

Acta judicij in ſcripturam ſunt redigenda, & niſi idipſum judex fieri curaverit, tenetur partibus ad expenſas 49. 133. & 51. 134. & 52 140.

Acta judicij cuilibet petenti debent exhiberi 73 12

Acta judiciorum publica cujus ſint fidei & authoritatis 53 143 & 73. 12

Acta faciunt notorium inter eaſdem partes 739 24

Acta idem operantur quod expreſſa 1229 33

Actis judicialibus incendio aut quolibet alio caſu deperditis quid juris 54. 145

Actiones quid 723 1.

Actio an de novo in ſecunda inſtãtia edenda & proponenda ſit 11. 20

Actione exiſtente privilegiata defenſio quoque privilegiata eſſe putatur 17. 42

Actio civilis & criminalis quid differant 37. 102

Actione injuriarum nihil hodie eſt frequentius, & poteſt eadem vel civiliter vel criminaliter intẽtari, at unde dinoſci poſſit, utro modo ſit intentata 37 102

Actio injuriarum ad palinodiam an ſit civilis vel criminalis 38. 103

Actiones aliàs perituræ judicio cœpto & conſtituto perpetuantur 55. 149

Actio inepta æquiparatur nullæ 64 166

Actiones utiles quæ? 72. 9

Actio momentaneæ poſſeſſionis quæ? 283. 1. *& à quo ac adverſus quem poſſit inſtitui ibid. nu.* 2.

Actio civilis & criminalis an & quatenus uno eodemq; libello poſſint cumulari. 304. 19. & 547. 40

Actiones plures an uno libello poſſint cumulari 304. 21

Actionum ratione obiecti quod ſint genera 473. 39

Actio finium regundorum ubi inſtituenda 562 3

Actio ſtricti juris adjectione loci ſit arbitraria 594. 7

Actio triticaria quid differat ab actione arbitraria quod certo loco 601. 18.

Actio l. diffamari *ubi proponenda, ac quis in ea Reus eſſe intelligatur* 662. 6

Actiones perſonales ubi & in quo foro ſint proponendæ 664. 2.

Actio nativa & dativa quæ? 1587. 38.

Actio criminalis concluſionem non deſiderat 37. 102,

Actio, quam debitoris egeſtas excludit, eſt inanis 723. 1

Actiones contrariæ uno judicio non recipiuntur 735. 25

Actiones reſciſſoriæ quamdiu vivant 758. 63

Matthæi VVeſenbecii IC. Auctoris damnati

COMMENTARIA IN LIBRUM TERTIUM CODICIS IUSTIN.

DE IUDICIIS.

TIT. I.

SUMMARIA.

1. *Continuatio hujus libri ad præcedentes.*
2. *Ratio continuationis.*
3. *Titulos aliquos in jure noſtro dari generales contra Cuiac. demonſtratum.*
4. *Ratio ordinis titulorum ſubſequentium.*
5. *Methodo compoſitiva, ac definitiva, ut in aliis; ita & in hoc opere utitur author.*
6. *Definitio nominis in quolibet tractatu præmittenda.*
7. *Ea ſecundum authorem duo continet.*
8. *Inde primum duplex judicij notatio explicata, una Iſidori, altera Varronis, n. 9.*
10. *Deinde multiplex judicij ſignificatio remiſſivè oſtenſa, quæ maxima ſui parte eſt tropica n. 11.*
13. *Iudicium propriè ſumtum ſignificat actum judiciarium & n. 17.*
14. *Impropriè acceptum per ſynecdochen refertur ad locum, in quo jus redditur n. 12 & ad ſingulas nonnullas actus illius judiciarij partes n. 15. 16. 17.*
18. *Iudicium in proprio ſuo ſignificatu (ut hic ſumitur) differt ab inſtantia, cauſa, controverſia, lite n. 21. 22. 23.*
19. *Inſtantia quid?*
20. *Sicut ea, quæ ſunt inſtantiæ, per appellationem pereunt; ita econtra ea, quæ non ſunt inſtantiæ, cuiuſmodi eſt litis cõteſtatio, & reliqua, quæ eam præcedunt, per appellationem non perimuntur, ſi in prima inſtantia intervenerint, nec reſuſcitantur, ſi in prima inſtantia fuerint omiſſa. Guaranda cur in inſtantia appellationis non præſtetur?*
21. *Cauſa quid?*
22. *Controverſia quid?*
23. *Litis verbum generale, ac ſpeciale n. 24.*
25. *Renunciare liti, & renunciare inſtantiæ differunt, ſicut etiam abſolvi ab inſtantia, & abſolvi à lite, judicio, vel cauſa n. 26.*
27. *Definitio judicii vulgata non tantum tàm cum communi ſchola n. 28. quàm ſingulariter propugnatur n. 29. ſed etiam contra Marant. defenditur n. 30.*
31. *Referuntur variorum variæ judicij definitiones. n. 32. 33. 34. 35. 36.*
37. *Authoris definitio cauſalis, & eiuſdem expedita interpretatio. n. 38.*
39. *Iudicij propria à cauſa efficiente, item à forma n. 40. 41. ab effectu, n. 45.*
40. *Iudicium eſt individuum, & quo reſpectu.*
41. *Iudicium oportet eſſe iuſtum, æquum & æquale, ut quod uni litigatorum licet, alteri non denegetur.*
42. *Ratio, cum limitatione n. 43. ubi explicatur, quo ſenſu nunc actoris, nunc Rei partes ſint favorabiliores.*
44. *Iudicium debet eſſe purum, non conditionale.*
45. *Iudicium quoad inſtantiam de iure civili eſt temporale, & n. 137. quoad litem verò, & cauſam eſt perpetuum, De jure Canon: etiam quoad inſtantiam eſt perpetuum. n. 46.*